

A^o. 1830.

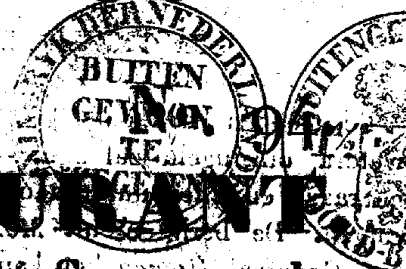
BREDASCHE

Vrijdag

COURANT

den 24 September.

De BREDASCHE COURANT verschijnt, zoo lang de gebeurtenissen in het zuiden voortduren, dagelijks, en is door het gehele Koninkrijk bij alle Postkantoren, en voortaan bij Boekhandelaars verkrijgbaar. Dezelve wordt daags voor den verschijndag alom verzonden.

De geabonneerden ontvangen hunne gewone Couranten op heele vellen per week, voor de bepaalde Abonnements-prijs van 7,25 per kwartaal. Intusschen zal men niet meer dan 30 Cents voor 3 of 4 extra-couranten, per week, betalen.

NEDERLANDEN.

Breda, den 23sten September.

Zijne Majesteit heeft den heer *Alcantara*, de officier, die te *Mons*, te land geschild met de opvoering van gemaakt geworden is, tot ridder van de militaire Willemis-orde benoemd, en gelast, dat hiervan bij dagorder aan het leger kennis zal gegeven worden.

De heer *Sandelin*, lid van de tweede kamer der Staten-Generaal heeft, naar men verneemt, aan twee advocaten te Brugge last gegeven, om overeenkomstig de wet van 10 Vendemiaire, IV jaar, het gemeentebestuur in regten aan te spreken, wegens schadeloosstelling voor het vernielen van zijn huis en meubelair bij het oproer van de laatste dagen van de maand augustus.

Zijner Majesteits oorlogskorvet *NEHELENNIA*, kapitein-luitenant *J. C. Ryk*, den 9 Junij, van Batavia naar de Nederlanden vertrokken, aan boord hebbende Zijne Excell. den luitenant-generaal *de Koe* en familie, is, den 14 Julij, op het kaapsche rif, in goeden staat gepraaid door den kapitein-luitenant *J. C. Koopmans*, kommanderende Zijner Majesteits oorlogskorvet *de Koning*, van Batavia te Vlissingen binnen.

Men verhaalt, dat de generaal *van Boecop*, na het innemen van het fort *la Chartreuse*, te Luik (zie ons vorig nummer), terstond geschild heeft, dat het genoemde fort binnen een' bepaalden tijd zou worden terug gegeven, of dat hij de stad uit de citadel zonder verwijl zou plat schieten.

La Tribune des Departemens meldt, dat, daar de Franse regering, in weerwil der weigering van den Nederlandschen gezant, het paspoort van *de Potter* gevisceerd had, deze banneling, in den avond van den 19den, naar de Noordelijke grenzen zou vertrekken.

Brieven uit Koppenhagen van den 14den dezer, spreken van ook daar ter stede uitgebarsten onlusten en ongeregelheden, die echter, spoedig wederom gedempt zouden zijn.

Daar zijn ook tijdingen van eene omwenteling te Sint-Petersburg in omloop geweest. Deze omwenteling, of misschien slechts onlusten, moeten in alle gevallen na den 5den Sept. hebben plaats gehad, want de voor ons liggende brieven van den 4den spreken er geen woord van. De onlusten zouden, volgens opgemaakte tijdingen, onder de keizerlijke garde ontstaan zijn, als welke ontevreden was met de beloningen, die haar voor den Turkschen veldtocht gegeven en verre beneden het beloofde gebleven zou zijn. Die tijdingen spreken zelfs van bloedige tooneelen, zoodat er 20,000 menschen (1) zouden gesneuveld zijn.

Volgens de jongste Fransche brieven was de graaf *Paes*, als buitengewone Courier, uit Spanje, te Parijs aangekomen, en had de akte van erkenning van *Lodewijk Filips* door het hof van Madrid overgebracht. De Koning van Sardinië had integendeel geweigerd, den heer *de Prashin*, onzen gezant, te erkennen. Z. M. wil wachten tot dat de andere Souvereinen van Europa hunnen bevestiging ingezonden hebben.

Te Parijs heb voorts het gerucht, dat de heer *Lafitte* minister van Financiën, de heer *Casimir Perrier* minister van binnenlandsche zaken, en de heer *Maret*, hertog van Bassano, minister van buitenlandsche zaken worden zou.

De fransche kamer der Pairs had de wet betrekkelijk de toepassing der jury op de misdrijven, door middel der drukpers begaan, en op de politieke misdaden, met 90 stemmen tegen 3, aangenomen.

des morgens ten zes ure.

Zoo even komt de post van Antwerpen, Brusselsche brieven heeft dezelfde niet mede gebracht. In het *Journal d'Anvers* leest men het volgende artikel:

De tijdingen van Brussel zijn, sedert den morgen (den 22sten) zoo tegenstrijdig, dat het overtollig en zelfs bespottelijk

wasen zou, die mede te deelen. Zij spreken slechts van uitvallen en geschenken. Allen zijn valsch en men kan zich niet genoeg tegen de schadelijke hopen. Zeker is het, dat er, tot des morgens (23sten) van de 23sten, eenheid bij te nemen was, na geen andere geschied had plaats gehad. Men wist, op den 21sten, dat er een' edict er eene proclamaatie van Prins *Frederik* bestond. De goede burgers, namelijk de vrienden van orde, zonder welke er geene vrijheid bestaanbaar is, hadden vast besloten, geenen tegenweer aan de militaire magt te bieden, welke, naar veronderstelling, zich gisteren in den namiddag voor Brussel vertoond zal hebben. Wij hebben hoop, dat de tegenweer, welke slechts van den kant der geringere volksklassen zou kunnen komen, weinig bloed of tranen zal kosten!

des middags ten twaalf ure.

Sedert gisteren morgen ten negen ure is, uit Brussel, geen rijtuig, zelfs geen menssch, kennens vertrokken.

Zoo even uit Antwerpen, gekomen reizigers verzekeren, dat er, in den afgelopen nacht, acht zwaar gewonde Luitenaats, als gevangenen, te Antwerpen binnen gebracht waren.

Voor Antwerpen was gisteren avond zwaar schieten gehoord.

's GRAVENHAGE, den 22 September.

Heden is dan het eerste punt door de Staten-Generaal ten einde gebracht. De Eerste kamer is ten 2 ure bijeengekomen, heeft het adres in antwoord der Koninklijke aanspraak in hare aflesingen onderzocht, daarover beraadslaagd en hetzelve aangenomen. Het adres zal als nu morgen ochtend aan den Koning worden aangeboden door eene commissie, zamengesteld uit leden der beide kamers, aan welker hoofd zich zal bevinden de Prins *de Gavre*, President der Staten-Generaal. Ten een ure zal er eene openbare zitting der Tweede kamer plaats hebben, waarin men het rapport dezer commissie verwacht. De afdeelingen van laatstgemelde kamer hebben heden morgen hare werkzaamheden voortgezet. Als eene bijzonderheid mag men aanmerken, dat alle de leden der Eerste kamer zich in deze residentie bevinden, uitgenomen drie, te weten: de Prins *de Meer*, aartsbisschop van Mechelen, van *Wassenaar Starrenburg* en *Keversberg van Aldegoor*.

De Minister van Binnenlandsche zaken, ontwaar geworden zijnde, dat in sommige nieuwsbladen eene aankondiging wordt gevonden, op naam van den rector der hooge school te Leuven, houdende, dat de opening der lessen aldaar op den 4. October aanstaande zal plaats hebben, heeft de belanghebbenden verzocht, dat de lessen aan de hooge scholen te Leuven en te Luik op dien dag niet zullen aanvangen, en dat nader door het Departement van Binnenlandsche zaken zal worden bekend gemaakt, wanneer zulks zal kunnen geschieden.

Moss, — den 20sten Sept.

De generaal *Howen* heeft het opperkommando op zich genomen. Men verwachtte, dat hij, in den loop van den dag van gisteren, de stad in staat van beleg zou stellen, waarop, gisteren, het volk, zich allereerst van eenen post der burgers meester gemaakt en dezelve ontwapend hebbende, zich naar de post van Nimy begaf. Op de weigering van den officier, kommandant van dien post, om met zijn volk af te trekken, werd dezelve aangevallen, doch verdedigde zich, in weerwil van eene verregaande minderheid in getal, zeer moedig, alzoo den generaal *Howen* den tijd gevende, om met twee honderd man te hulp te komen. Deze versterking greep het volk aan en deed hetzelve, met achterlating van 14 doden en een groot aantal gekwetsten, op de vlugt. Sedert is de orde volkomen hersteld. (vergelijk ons vorig nummer).

Te Ath bezet de militaire magt thans alle de forten en houdt orde en rust onder het gepeupel.

Mechelen, den 22 Sept.

De troepen trekken bij Wilvoorden te zamen, zoodat Brussel weldra omsingeld zal zijn. -- Uit Leuven heeft men om troepen gevraagd en alles duidt aan, dat Brussel dit voorbeeld zal moeten volgen. De berigten uit Mons zoo even ontvangen, melden dat den Generaal Howen het kammendo aldaar heeft opgevat, en bij zijne aankomst, de strengste maatregelen genomen heeft. -- Men heeft aldaar het gemeen gemitailleerd, hetgeen dat gevolg heeft gehad, dat de troepen overal meester zijn. -- Dit schijnt den moed der Brusselnaars tamelijk verkoeld te hebben. -- Hetgeen ik u van de Belgische convariant voorspelde (zie ons nummer 91), is bewaarheid.

P O R T U G A L.

LISBON, -- 30sten Augustus.

Dom Miguel heeft zich, volgens onze officiële courant, naar het Hoog-geregtshof begeven en aldaar de functien van president op zich genomen, de proceduren regelende, en de papieren, welke de bijkomende van den president behoeft, tekenende. Vervolgens heeft hij hetzelfde naar het criminele geregtshof verrijt. De officiële courant voormeld weidt breed uit over de rechtvaardigheid des Konings, die, zoo hij zegt, door het op zijnen weg verzamelde volk, met de levendigste toespicingen zou ontvangen zijn.

Wij vernemen, over Malaga, de volgende berigten van Terceira:

Hier wordt thans niet meer van de blokkade van ons eiland door de schepen van dom Miguel gesproken, als of hij nogit had plaats gehad. De schepen, welke men ons toezendt, koopen de haven van ons eiland met het grootste gemak uit en in. De beide van Londen gekomen schepen, la Rosa, en the Springtally, zijn, zonder de geringste hindernis ontmoet te hebben, binnen geloopt. De levensmiddelen zijn hier overvloedig; de liver is steeds dezelfde en de troepen zijn in den besten staat.

LETTERDIE BERIGT.

in de binnenlanden van Afrika, door HUGO CLAPPERTON, gedurende de jaren 1825, 1826 en 1828, benevens het Reisverhaal van RICHARD LANDER, zijn bediende, van daar terug naar Engeland. In twee deelen, met portret, en een kaart. Eerste deel. Te Rotterdam bij de wed. J. ALLART 1830; in 8°, gr. 285 bladz.; de prijs is f3,00.

Wederom eene reis! roept men onwillekeurig uit, bij de verschijning van elk nieuw reisverhaal, en dagelijks moet men bijna dezen uitroep herhalen. -- Hoe onbegrijpelijk is ook de lust tot het doen van reizen, sedert het begin dezer eeuw, opgewekt, dat het eene soort van mode is geworden, om, hetgeen men gezien heeft, te beschrijven. -- Veeltijds wordt echter het geduld van den lezer hierbij op eene harde proef gesteld, en dikwerf vindt men zich in de noodzakelijkheid, den tijd te moeten bekampen, welchen men aan de lezing van vele dezer soort van voorbringselen besteed heeft. -- De reis, die wij hierboven aankondigden, maakt hiervan echter eene eervolle uitzondering, daar het onderwerp, zoo wel als de man zelve, die hetzelfde behandeld heeft, reeds eenen Europeschen roem verworven had.

De beschrijving eener schaars bekende en min bezochte streek van Afrika, welke C. doorgetrokken heeft, om handelsbetreffingen te openen, verdient het aandachtig te worden bestudeerd, niet alleen om de kennis te verrijken van de in die gewesten plaats hebbende volk, en het getrouwe dagverhaal zijner lotgevallen en ontmoetingen aan zijne lezers mede te deelen, zijn voorzeker even zoo vele aanbevelingen, om de lezing van dit reisverhaal te beginnen.

Van GOLBERN, d'ANVILLE, MOLLIER, als mede in de latere berigten van MUNGO PARK, hebben wij van de landstreek, die, onder den algemeenen naam van Staoussa bekend is, slechts oppervlakkige kennis. -- Terwijl deze verscheiden bijzondere koninkrijken en de min bekende volkstammen der Phatya- of Phellata-Arabieren, Fellatahs, Fedals en Kambos in zich bevattende, voor het rijt der wetenschappen, hooftzaken van waarde te leeren kunnen. -- In dezen opzichte beveelt zich dan de reisverhaal, ook gausig aan, dat hij, in den onopgesmukt en eenvoudigen verhaaltrant, een bijna blijkbaar kenteken van getrouwheid en waarheid oplevert.

Dit eerste deel bevat, met de levensschets van den kapitein CLAPPERTON en de inleiding, vier hoofdstukken, waarvan het eerste bevat: de reis van Badagry, naar de stad Eyeo of Katungu, door de gebieden van Kong; -- het tweede, het verblijf in bovengenoemde plaatsen; het derde, dagverhaal der reize van Katunga naar Boussa, aan den Niger, de plaats, waar MUNGO PARK omgekomen is; en het vierde, de reis van Boussa naar Kano, over de rivier de Kouarra en door Gwarri en Zegceg.

De uitvoering van dit werk doet de uitgeefster eer aan en ook ten dien opzichte aanbevelenswaardig.

Bij de uitgave van het tweede deel, zullen wij van het gehele werk een nader verslag geven, en daar bij, zoo ons bestek zulke toelaat, eenige markwaardige uittreksels onzen lezers leveren.

A D V E R T E N T I E N. B E K E N D M A K I N G.

DE AGENT VAN HET DOMEIN IN HET DISTRICT ZEVENBERGEN maakt bij deze bekend, dat de Verpachting van het NIEUWE VEER onder Terheiden, op plaats van den 25en dezer, zal plaats hebben binnen Zevenbergen op Donderdag den 7en October aanstaande des voormiddags om 10 uren.

Zevenbergen, den 21 September 1830.

GROENEVELDT.

OVERLEDENE MILITAIEN.

Een groot getal doodbrieven van Nederlanders, die gedurende de laatste oorlogen in Rusland, Spanje, Duitschland en Frankrijk overleden zijn, berusten ten Kantore van den Agent D'HENRIJ, te Gent, der dispositie van diegenen, welke er hem de vraag om hebben gedaan.

G A L L I G R A P H I E.

Cours pour apprendre à écrire en 12 leçons sous la direction de Mr. RAOUL DESFRESNES.

Les progrès de plusieurs personnes de Breda qui ont, par perfectionne leur écriture justifient pleinement la supériorité de la méthode de Mr. RAOUL.

Le professeur invite les personnes qui désirent apprendre à se présenter de suite, ne devant rester en cette ville que peu de temps.

Le Professeur demeure à Breda au Marché aux grains, N° 510, chez M. VAN RIEL.

Bij J. O. H. N. G. M. A. N. & Z. O. O. N., Boekhandelaren te Zalt-Bommel, is op heden van de pers gekomen, en alom...

I. H. O. G. ... Rector te Delft, Handhaving van het ... G. JULIUS...

C. E. S. A. R., gr. 8°, f. 1, 50.

Alsmede aan H. H. Intekenaren,

II. Het eerste en tweede Deel van: J. F. MARTINET, het VADERLAND, en het VEREENIGD NEDERLAND, thans uitgegeven onder den titel van: Aardrijks en Geschiedkundige Beschrijving der 17 Provinciën, en het Groot Hertogdom Luxemburg, met kaarten en platen, gr. 8°, per deel f1,80. Idem op velijn papier, f2,50. Dit werk zal uit 6 delen bestaan, waarin 3 kaarten en 24 fraaije platen van VINKELES en VRIJDAG zullen voorkompen.

Op zeer dringend aanzoek, om de Inteekening niet te sluiten, voor en aler, dat de zorgvuldige uitvoering van dit werk meer is bekend gemaakt. Zoo wordt daarmee voortdoring nog gelegenheid gegeven, en zij die in hoofde de Naamlijst der Inteekeningen, door den 1sten dezer maast deel worden verschoven, met het oog op het laatste deel, door de ... in de prospectus gedaan, te ... te ondervinden de uitgevera nog dagelijks de toememende deelneming, en deze voor ieder der hebbes der Vaderlandsche Geschiedenis, belangrijke onderneming.

De uitgevers willen zich dus onthouden, hierbij iets voor aanprijzing te melden, te meer dan Maatschappij, met te veel graagte ja zelfs met gesloten, die openbaar ontvangen zijn.

Het eerste deel is in alle Boekwinkels in het algemeen gesteld, ten einde het geerde publiek kan afdeelen, over de fraaije uitvoering en bewerking.

Bij den Boekhandelen G. C. V. A. N. D. E. R. H. O. E. wordt uitgegeven:

I. R. I. J. S. ROBERT CARRE, gunsteling van Koning van Engeland, eene geschiedman, in een deel compleet. f2,00.

II. J. NIEUWENHUIS, Gedachten over het Academisch Onderwijs der bespiegelende wijsbegeerte, te f0,70.

III. J. TIECK, de Verloving, in 8°. f1,00.

IV. Wenken, Herinneringen en Aanteekeningen uit de dagen van Nederlands herstelling, 1ste stuk. f0,40.